

SINGAPORE - Uitvraag VWS: gebruik apps bij bestrijding COVID-19

NB: zie ook rijksintern bericht Singapore - Corona bestrijden in Cyberspace met trace-together-app – 25 maart 2020

NB2: zie ook de gepubliceerde white paper wat in groot detail antwoord geeft op onderstaande vragen ([klik voor link](#))

Opgesteld door: 5.1.2e – 5.1.2e @minbuza.nl 5.1.2e & 5.1.2e
 5.1.2e – 5.1.2e @minbuza.nl 5.1.2e

Introductie

Singapore heeft in vroeg stadium de strategie gekozen om aantal besmettingen zo laag mogelijk te houden en te vertragen om zo beslag op zorgstelsel hanteerbaar te houden. Heel belangrijk element van Singapore is dat men EVIDENCE BASED werkt. Naast testen wordt actief 'gerechercheerd' door tracing teams, om snel zo volledig mogelijk inzicht te krijgen in mogelijke nieuwe besmettingen. De app werkt in Singapore dus als aanvulling op bestaande speuractiviteiten onder leiding van Ministerie voor Gezondheidszorg, niet als vervanging. Pas bij 100% penetratie van de app onder de bevolking en actief gebruik kan er eventueel sprake zijn van volledige digitale vervanging.

Beantwoording uitvraag

Hoe hebben de landen de apps in hun strategie verwerkt: zijn deze in combinatie met een uitgebreid testbeleid (hoe uitgebreid), wat gebeurt er als iemand positief getest is, hoe kan je dat betrouwbaar vaststellen in de app (komt die info van derden of door de burger zelf?), hoe tijdelijk is het gebruik van de apps en hoe wordt dat bepaald?

In Singapore heeft de overheidsorganisatie GOVTech (verantwoordelijk voor ontwikkeling en uitrol digitalisering overheid) een applicatie ontwikkeld die op basis van bluetooth *close contacts* registreert. *Close contact* houdt in dat men meer dan 30 minuten binnen een straal van 2 meter van een ander persoon heeft gestaan. De app is onderdeel van een zeer uitgebreide *contact-tracing* strategie en een testbeleid waarin de regel is dat iedere verdenking wordt getest, direct in quarantaine wordt gesteld en uitgebreid contactonderzoek plaatsvindt.

Een speciaal team van het Ministerie voor Gezondheidszorg is belast met de taak voor contactonderzoek. In de tracing teams zitten ook inspecteurs van politie en het Ministerie van Binnenlandse zaken en waar nodig Ministerie van Defensie. Iemand uit dit team legt contact wanneer een besmetting is geconstateerd. Vervolgens brengt deze persoon de bewegingen en contacten van de besmette persoon in kaart. Dit gebeurt door gesprekken, data analyse van oa bankgegevens en social media analyse. De TraceTogether app is een tool ter ondersteuning, om ook onbekende personen waarmee de besmette persoon in contact is gekomen te identificeren. De app registreert alleen de contacten (versleuteld) maar niet locatiegegevens.

Hoe is de privacy en veiligheid gewaarborgd? Is er transparant toezicht op welke data waar naartoe verstuurd wordt? Hoe zijn de verwerkingsbevoegdheden geregeld? Is dat aan de hand van reeds bestaande bevoegdheden of zijn er (tijdelijk?) nieuwe bevoegdheden gegeven? Hoe laten de apps zien hoe betrouwbaar ze zijn? Is dat zelf-assessment?

5.1.2a

5.1.2a Informatie wordt lokaal (op de telefoon van gebruiker) en versleuteld opgeslagen, telefoonnummers zijn gekoppeld aan een gebruikers ID. Het mobiele nummer is de enige data gevraagd aan de gebruiker. Locatiedata is dus geen onderdeel van de app. Wanneer iemand positief getest wordt op covid-19 stuurt deze persoon (verplicht) het versleutelde bestand naar een server waar het Ministerie voor Gezondheidszorg eigenaar van is. Dit gebeurt door verificatie middels een code welke verschijnt in de app van de gebruiker die overeen moet komen met de code gegeven door de contact-tracer, vervolgens krijgt de gebruiker een pin om de gegevens te uploaden. De contacten die de app heeft geregistreerd ontvangen vervolgens een bericht dat ze in contact zijn geweest met een persoon die positief is getest covid-19. Gebruikers kunnen zich afmelden waarbij de gegevens, ook wanneer geregistreerd door een andere gebruiker omdat er contact heeft plaatsgevonden, worden verwijderd. Bij wet is geregeld dat besmette gebruikers data moeten delen met het Ministerie voor Gezondheidszorg.

Specifiek over bescherming van persoonsgegevens hebben we nog het volgende achterhaald: GovTech bouwt normaal gesproken in zijn software producten een stuk code in dat zorgt voor automatisch doorsturen van gebruiks- en gebruikersgegevens naar servers van de overheid. Meer

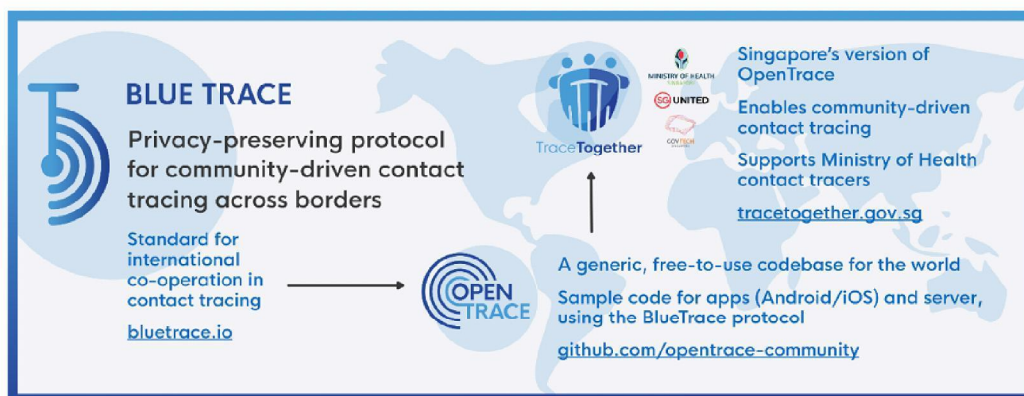
hierover op <https://wogaa.sg/home/index.html>. Ook in de oorspronkelijke versie van TraceTogether was dit het geval, zo vernamen wij van bronnen in de technische gemeenschap, met kennis van de source code. 5.1.2a

5.1.2a Ook wordt in de app gebruik gemaakt van google firebase: <https://tracetoegether.zendesk.com/hc/en-sg/articles/360046092013-What-kind-of-application-analytics-data-does-TraceTogether-collect->.

5.1.2a

Is de broncode van de apps openbaar of voor ons toegankelijk?

De TraceTogether app is gebouwd op het BlueTrace protocol. De overheid heeft de broncode gepubliceerd en hoopt hiermee internationale samenwerking voor contact-tracing mogelijk te maken en te stimuleren.

Er is ook al veel informatie openbaar, zie hiervoor ook <https://www.tech.gov.sg/media/technews/six-things-about-opentrace> en <https://github.com/opentrace-community> voor de broncode.

Om gebruikers bewust te maken de app en daarmee ook Bluetooth te activeren stuurt de overheid regelmatig *push notifications*. Nadeel van de app voor iOS gebruikers is dat de app op de voorgrond moet draaien omdat deze anders niet registreert. Voor Android gebruikers is dit niet een vereiste.

Wat is de penetratiegraad van de apps en hoe wordt er op gestuurd? Eerst risicogroepen, actieve aanbeveling door zorgprofessionals en/of overheid,?

Het succes van de app hangt natuurlijk af van de adoptiegraad, dus de promotie voor gebruik van de app is groot. De overheid moedigt actief aan de app te gebruiken en zet hiervoor *community leaders* maar ook bedrijven en andere organisaties in gebruik te stimuleren. De algemene houding van de Singaporese bevolking, groot vertrouwen in de overheid en belang van nationale gezondheid boven belang van privacy helpt hierin zeker mee. Twee weken na de lancering hebben een miljoen gebruikers zich geregistreerd, dit komt neer op 20% van de bevolking. Vorige week riep Minister Wong nogmaals op de app niet alleen te downloaden, maar ook 'aan' te zetten, waaruit we mogen afleiden dat de autoriteiten op basis van de initiële resultaten nog niet 100% tevreden zijn over de effecten. Bij de lancering was de app verkrijgbaar in app stores buiten Singapore, maar nu slechts voor mensen met een Singaporees app store account. Groepen zoals expats, teruggekeerde studenten uit bijv VK/VS kunnen de app nu niet meer downloaden. Het lijkt er ook op dat wanneer de app eerder wel is gedownload deze niet meer ge-update wordt.

Van het Ministerie van Communicatie en Informatie vernamen wij vorige week nav onze vraag over effectiviteit van de app het volgende: *"It is still early days in the implementation of the Tracing Together app. We are essentially chasing a marginal gain to complement a manual process of contact tracing. What we have done is to check on a technical basis that the app works. For some new cases where users have TraceTogether (TT) installed, the contacts picked up by TT corroborates with the contacts revealed as part of the contact tracing process. In the next phase,*

we will be checking whether the TT app can detect new contacts, or in a way that is faster than the manual process.“ Die ‘volgende fase’ loopt momenteel. Desgewenst kunnen wij voor VWS hier vinger aan de pols houden.

Is gebruik van de app(s) verplicht?

Het gebruik van de app is niet verplicht maar vrijwillig.

Openbare informatie

GOVTech heeft heel veel informatie over het bluetrace protocol waarop de app is gebouwd openbaar gemaakt. Deze informatie is beschikbaar via de website www.bluetrace.io en in de gepubliceerde white paper welke [hier](#) te vinden is. Ook publiceert Govtech [een overzicht](#) van belangrijkste punten over het waarom van het publiceren van de broncode.

Achtergrond en recente ontwikkelingen aanpak Singapore

Per 16 april zijn er in totaal 4.427 besmettingen geregistreerd, de afgelopen week is een stijging te zien. Op 16 april alleen al werden 728 nieuwe besmettingen vastgesteld. De recente piek is grotendeels toe te schrijven aan besmettingen binnen *dormitories* waar tienduizenden buitenlandse arbeidskrachten, voornamelijk actief in de bouwsector, op relatief kleine oppervlaktes samenwonen. In totaal zijn er in Singapore sinds januari 10 personen overleden aan de gevolgen van het virus.

Singapore werd in februari uitgeroepen tot *gold standard* voor de corona aanpak. Iedere verdenking wordt getest en men wordt direct met het hele gezin in verplichte quarantaine gesteld wanneer er een positief geval wordt vastgesteld. Quarantaine houdt in Singapore in dat er voortdurend gecontroleerd wordt of men zich aan de regels van binnenblijven houdt. Door fysieke controles en het doorsturen van locatiegegevens eens in de paar uur. Wanneer een besmetting is vastgesteld vindt er daarnaast uitgebreide *contact tracing* plaats en worden ook *close contacts* in quarantaine gesteld. Om *contact tracing* te ondersteunen heeft de overheid de app TraceTogether gelanceerd in maart. Het publiek wordt op verschillende manieren op de hoogte gehouden van ontwikkelingen en (nieuwe) besmettingen. De overheid communiceert ook informatie over de clusters en links tussen clusters.

Vanaf 7 april gelden de *circuit breaker* maatregelen. In beginsel leek het veel op de Nederlandse aanpak van *intelligent lockdown*, maar de afgelopen dagen zijn maatregelen verder aangescherpt. Hoewel supermarkten en apotheken ed nog wel open zijn, is elk fysiek bezoek buiten het directe eigen huishouden verboden. Sinds 14 april moet iedereen die naar buiten gaat (uitzondering voor kinderen tot 2 jaar en mensen die buiten sporten) verplicht een masker dragen. Katoenen maskers zijn sinds twee weken beschikbaar en vrij voor iedereen op te halen bij *community centers* in de wijk op vertoon (en na registratie) van de identiteitskaart. Wanneer mensen geen masker dragen riskeren ze een boete van 300 Singapore dollar de eerste keer, daarna gelden er zwaardere straffen en mogelijk berechting in rechtbank. Ook worden er direct boetes uitgedeeld aan personen die zich niet aan de afstandsregels en samenscholing regels houden.